

Svaki narod ima svoju obećanu zemlju

U netipično prohladnim junskim danima razgovori na poslijeispitnim kahvama bijaše podređeni pričama o odlasku. Grupa studenata Arhitektonskog fakulteta završne godine prvog ciklusa, vidno zabrinuta za svoju budućnost, iz dana u dan vagala je razloge za ostanak i razloge za odlazak. Tegovi odlaska su finansijski bili teži, dok su emocije dale snagu tegu ostanka. Neki su već tada bili sigurni u ljepotu odlaska, ali moja mašta bi pri samom prelasku van granica Bosne bivala obojena u crno.

Na dan diplomiranja mješali su se ponos i sreća sa zabrinutošću. Iza svakog osmijeha krio se veliki upitnik, iza svakog zagrljaja krio se veliki teret brige za budućnost. Na slavljeničkom ručku pitali smo se da li mi to slavimo svoje odlaske, ali niko pitanje nije smio da izgovori naglas. Gutljali su bili gorki, a opor zrak nas je gušio. Prvi put smo se nakon završene akademske godine rastali, a da smo svi prešutjeli onu dragu rečenicu: „Vidimo se u oktobru ako Bog da“. Uz diplome čekale su nas i vize za neke daleke „obećane“ zemlje. Odluka o (ne)upisivanju master studija u Bosni još ne bijaše konačna, ali neizvjenost oktobra je ipak boljela.

Ishod poslijeispitnih razgovara na kahvama završio je odlukom o odrađivanju ljetne prakse u „obećanim“ zemljama, a konačna odluka o našem budućem mjestu prebivališta bila je prolongirana i zavisila je od ishoda naše prakse.

Kao vječiti domoljub čvrsto vjerovah da ćemo se u oktobru naći u istom sastavu sa istim ciljem – spriječiti ponavljanje historije kroz segment obrazovanja.

Ljeto bijaše dugo i poprilično iscrpno. Bili smo u različitim zemljama, ali u svakodnevnom kontaktu. Nastojali smo razmjenjivati stečeno znanje, ali i oblikovati naše viđenje svijeta u zemljama koje drugi nazvaše obećanima.

Boravila sam u Švedskoj, zemlji u kojoj posao arhitekta bješe najplaćeniji. Kao student, imala sam i više nego dovoljno novca, ali nisam imala ništa drugo.

Sehurila sam sama i nostalgично osluškivala ne bi li odnekud dopro glas mujezina, ali nije ga bilo.

Uzalud sam danima tragala za osvjetljenom munarom da mi najavi početak iftara, ali nije je bilo.

Žudila sam za ljubavlju među ljudima, toplim osmjesima i osjećaju pripadnosti. Miris tek pečenog kolača dopirao je iz susjednog stana, ali u njemu nije bilo moje komšinice koja bi prosljedila nekoliko komadića u moj stan. Nije bilo ni njenog poziva na bosansku kahvu koja prži nepce i koju zasladimo rahatlokumom. Nije bilo pitanja kako sam i kako mi je protekao dan. Dobijala sam jedno krajnje uljudno, ali distancirano „dobar dan“.

Nedostajala su mi bosanska jela, bosanski maniri komšiluka i bosanska dobrotu. Patnja je bosanski narod učinila dovoljno snažnim da podnese velike nedaće, a opet dovoljno osjetljivim da pruži pomoć svakome kome je potrebna.

Lutala bih ulicama, a moja duša se ne bi obradovala ni jednom poznaniku jer ga nije bilo. Posmatrala sam građevine, sticala znanje i bila im zahvalna na pruženoj mogućnosti učenja novog svjesna da moji koferi i moja duša ne bi imali snagu da u oktobru ponovo napuste bosanske granice.

Drhtavim korakom koračajući kroz jesenje lišće približavala sam se mjestu našeg studentskog okupljanja. Oktobar je. U ruci sam držala potrebnu dokumentaciju za upis na mater studij u Sarajevu. Sukobljavala sam se sa neizvjesnošću broja ljudi koji me tamo čekaju. Srce mi je užurbano kucalo, a u mislima sam dovila da je srce onaj teg koji je pretegnuo kod svih nas. U masi ljudi ugledala sam pet dobro poznatih lica i jedno slobodno mjesto koje je čekalo da ga zauzmem. Vagu sa tegovima na stolu su zamijenile hrpe papira koje će nam omogućiti da budemo studenti svoje zemlje.

One zemlje za koju mudri predsjednik Alija Izetbegović izjavi: „Svaki narod ima svoju obećanu zemlju. Naša obećana zemlja je Bosna. Pozivam vas da se za nju izborimo!“

Za nju se izboriše naši djedovi i očevi, krvavo, životima i tijelima svojim.

Za nju ćemo i mi da se izborimo, znanjem i velikodušnošću svojom.

Pod okriljem noći i rukama podignutim prema Svevišnjem, upućujem Mu dovu da nas štiti, da nam omogući da povratimo poljuljano povjerenje u ljude i pomogne nam da budemo korisni drugima radi Njegovog zadovoljstva.

A u maglovitim snovima, uz Božiju pomoć i zaštitu, koračaju arhitekti prkosnom zemljom Bosnom i Hercegovinom, grade znanjem i građevine i domovinu našu i skidaju obuću svaki put kad se sa poslovnih putovanja vraćaju u svoju obećanu zemlju jer „Bosna je ćilimom zastrta.“

***Elma Begić**, studentica IV godine Arhitektonskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu*

Treća nagrada